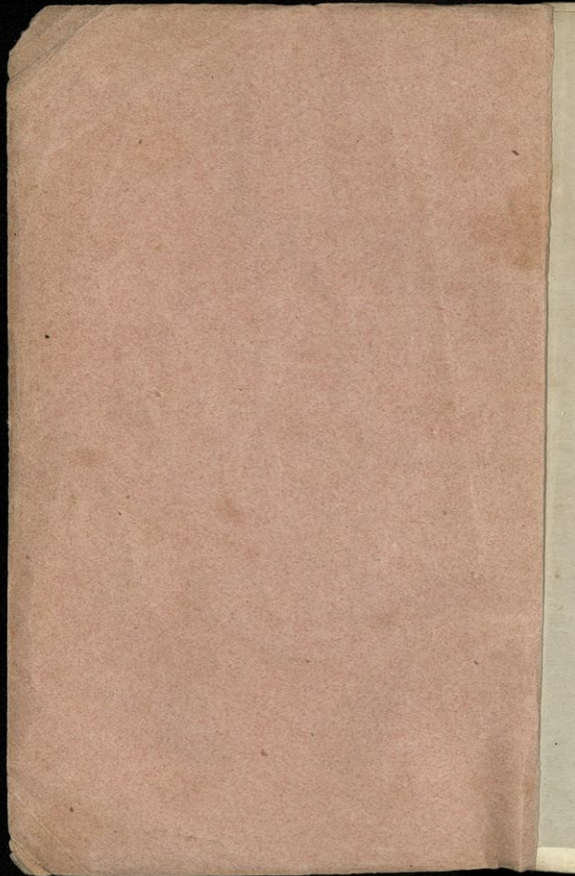

Narodna in univerzitetna knjižnica
v Ljubljani

108103

N. R. Eger.

Japanski mučenci, križani 5. februarja 1597.

111
B.

ŽIVLJENJE

in

terpljenje služabnikov božjih,

kteri so bili 5. februarja 1597 na Japanskem
križani in o binkuštih leta 1862 v Rimu
slovésno Svetnikom prištéti.

V LJUBLJANI, 1862.

V založbi in na prodaj pri Jan. Giontinitu,
bukvarji.

92:2353

108103

108103

R6688/1950

(7)

I.

Japanski mučenci.

1891

I.

Japanski muzej.

8

Na najzadnjem koncu izhodne Azije leži več otokov, katerih bregove kitajsko in veliko morje spira. Imenujejo jih z enim imenom **J a p a n**. Gospodarstvo čez nje ni bilo zmiraj v enih in istih rokah, ampak mnogi so prejšne čase čez-nje gospodovali. Nazadnje spravi najmočnejši njih, kralj Tenkan, druge pod svojo oblast in se imenuje cesarja. Pod to cesarsko vlado je bila dežela **J a p a n**, ko so **Portugizi** prvi pot do njenih bregov prijadrali. Komaj sedem let pozneje prinese véliki apostelj **Indov**, sv. **Frančišk Ksaveri**, keršansko vero tje, in kersti mnogo ljudstva in tudi več kraljev, ker je **Bog** sam njegov nebeški uk s čudeži in znamenji poterdil. Ta nova keršanska občina ali gmajna se

je odlikovala z mnogimi in velikimi čednostmi in sicer tako, da je bilo misliti, da so se vernili časi aposteljev zopet v té dežele. Skoraj štirideset let je rastlo v Japanu število vérnih mož in žená v miru in v sladkem varstvu sv. Duha; pa kar se vzdigne stari sovražnik človeškega rodú, razdjati dela božje. Neki hudobnež izmed soderge ljudstva, Faksiba po imenu, ki se je pozneje Taikosama imenoval, umorí cesarja Nabunanga in se polasti gospodarstva čez Japan. Ta človek se je hlinil v začetku silno dobrega do kristjanov, jih je obkladal s častmi in službami in izročeval jim je celó najimenitnejše državne opravila. Misijonarjem iz družbe Jezusove je celo privolil, da smejo brez vse oporeke v celem Japanu Kristusov nauk oznanovati ter prebivališa in cerkve zidati. Ali malikovavski duhovni, Bonci imenovani, katerim je bilo zavoljo vma-zane dobičkarije na tem ležeče, da se stara malika Kumis in Fotoki še dalje častita, naznanijo Taikosamu, da jim ni

mogoče, zalih deklét pregovoriti, ktere bi se vsaki cesarjevi volji udale, ker so kristjane in jim vera to prepoveduje. Ves serdit je razodel na-to divjak na-enkrat naklepe, ktere je že davno skoval in leta 1587 dá povelje, da imajo vsi misionarji japonske dežele zapustiti, Japanci pa, kteri so se k novi véri spreobernili, k bogovom svoje domovine se verniti. Zdaj začnejo cerkve in hiše misionarjev ropati in požigati ter veliko zlo poštenih mož pahnejo v révšino. Ko pa pride portugiška barka pred Firando, se zbojí trinog, da bi mu kupčija slabo nesla, ako se kristjanom sovražnega pokaže. Zavoljo tega premení sklepe svojega serca zopet po okoljnostih časa. Sprejme tedaj kapitana barke kaj prijazno kakor tudi Jezuite, ki so ga k cesarskemu dvoru spremeljali. Dokler jih je tako nemilo preganjal, so se Jezuiti tiho v Firando umaknili. Na prošnjo kupcov, kristjane ne preganjati, obljubi Jezuitom, da smejo v Japanu ostati, v cesarskem mestu

Nangasaki si hiše in cerkev zidati, tudi Portugizom, toda samo tem, pridigati.

Španjski kraljevi namestnik na filipinskih otokih, Gomez Perez das Marinas, si je mislil, da je zdaj prišel pravi čas, nekatere mnihe svojega naroda v Japan poslati, in sicer kot kraljeve poročnike ali poslance, da bi Taikosamu boljše misli do španskega kraljestva vcepili. Zakaj cesar je žugal, filipinske otoke pod svojo oblast spraviti. Iz tega namena so bili izvoljeni: pater Peter Baptist kot poslanec in komisar, očeta Jernej Ruiz, Franz od sv. Mihela in pa brat Gonsalvi Garzia, kateri je japonski jezik razumel, vsi iz reda bôsih frančiškanov. Podajo se ti možje na pot, pa več, da bi priložnost imeli, evangeli oznanovati, kakor pa za kraljeve zadeve se potegovati. Grejo pa toliko bolj serčni in polni zaupanja na delo, ker je papež Sikst V. z apostolskim pismom od 25. novembra 1586 vsem

frančiškanom, zlasti po onim na filipinskih otokih prebivajočim, privolil, v Indii in Kini nove hiše in kloštre za razširjanje vére napravljati, brez da bi papeža pred za privoljenje prositi treba bilo. Odrinili so **26. maja 1593** iz Manile, pridejo po srečni vožnji na japonske bregove, grejo k Taikosamu, kateri je bil ravno v Nankoju in mu izročé darove, ktere mu je poslal kraljevi namestnik Perez. Trinog sprejme prijazno poslance, čudeč se nad njihovo revno obleko, potem pa govori z veliko ošabnostjo od sebe in od svoje mogočnosti in jim razodene svoj sklep, da bo pred ko pred filipinske otoke obsedel, ako se kraljevi namestnik in Manilčani njemu ne podveržejo in vsako leto davka ne plačajo. Za komisarja postavljeni pater mu odgovori po svojem tolmaču, da španski kralj ne spozná nobenega družega gospoda nad sabo, kakor Boga, kralja nebes in zemlje, pa vendar stori rad prijateljstvo z njim, kakor je sam rekel kralju v pismu. Na to odgovori

cesar, da si v prihodnje nič bolj ne bo prizadeval, kakor s španskim kraljem in Manilčani vedno v miru živéti.

Potem prosijo mnihi cesarja, jim privoliti, da smejo obe najimenitnejše japonske mesti, Mijako in Ohosaka, obiskati. Trinog dovóli v njih želje in dá svojemu ministru povelje, mnihe kot poslance po stari japonski šegi na cesarske stroške z vsem preskerbéti. Skoraj pol leta so ostali mnihi v hiši paganskega plemenitaša, kateri jim je nenaavadno prijaznost skazoval. Ko se potem Taikosama v svoj poletni grad Füksimi verne, je dovolil frančiškanom, kateri so se mu prikupili, si v Mijaku hišo sozidati, toda s tem, da Japancom ne oznanujejo keršanske vere. Sozidavši si majhen klošter, so pridjali še majhno cerkevco in jo posvečijo sv. Marii od Angeljev v Porcijunkuli. Obhajali so ondi leta 1594 priča mnogo mnogo še paganskih prebivavcov mesta Mijako praznik sv. očeta Franciška. Ravno tako

so sozidali za bolnike dve bolnišnici, da so, kjer je bilo treba, tudi telesno pomoč dajali. Vsi goreči za zveličanje duš so ti mnibi v novi cerkvi vedno pridigali in sicer s tako srečo za poslušavce, da je rastlo, kakor o času aposteljnov (djanje apost. 2, 47) od dne do dne število tistih, ki so bili rešeni.

Ali Bonci, katerih serd do kristjanov ni bil nič manj, kakor hudobnost nekdanjih farizejev, se pritožijo pri mijakanskem poglavarju, da jih ljudstvo nič več ne spoštuje in jim daril ne nosi, kar so Mijakanci začeli te beraško oblečene pritepence občudovati in njih uk spolnovati. Poglavar pa, dasiravno pagan, vendar ni bil sovražnik kristjanov. Svaril je mnihe, da naj bodo menj delavni, kakor dosedaj; bati se je, da bi cesar ne dal povelja, storiti to, kar je bil sicer že ukazal. Ali bratje, spomnivši se besed sv. Petra in drugih aposteljnov pred velikim zborom Judov: „Bogu se mora veči pokoršina skazo-

vati kakor ljudem“ niso odjenjali od tega, kar so začeli; še po drugih delavcov so poslali, po patra Franciška Blanko in patra Martina od vnebohoda, odpró v Ohosaki drug klošter z imenom Betlehem in ob enem času tudi še tretji klošter na stroške Španjcov in Portugizov zvnaj mesta Nangasaki zraven cerkvice sv. Lazara. Cesar vsega tega nič ni vedel, da očetje očitno oznanujejo evangeli in keršujejo. Ko pa po zvitih Boncih to zvé, se je mislil zaničevanega od mnihov in ves razkačen ponovi zdajci povelje, ktero je dal malo let pred in po katerem imajo oznanovavci keršanske vere kakor tudi spreobernjenci umreti. Brez odloga (zakaj cesarjeve povelja so bile silne) hité vojaki h kloštru in cerkvi v Mijaku in jo obstopijo. Ravno so bili vsi duhovni za petje večernic zbrani in tudi nekaj Japancov je bilo ondi, ki so se spreobernili in keršeni in v tretji red sv. Franciška vzeti bili. Verh tega so prijeli beriči tri izverstne duhovne iz

družbe Jezusove v njih stanišču v Oho-
saki in sicer po hudobnosti poglavarja
tega mesta, kateri jih je dal v Mijako
peljati, dasiravno je trinog Taikosama
rekel, da naj se Jezuiti ne kličejo v
preiskavo.

Ti vsi, 26 jih je bilo, so bili
13. decembra 1596 v spono vkovani
in v ječo zaperti. Z vročim hrepe-
njenjem so pričakovali dan svojega mu-
čenstva.

Njih imena so té le:

1. P. Peter Baptist, duhoven
in pridigar, predstojnik misijonstva in
poslanstva, kakih 50 let star, je bil
v gradu sv. Štefana v Avilski škofii
na Španjskim od žlahtnih staršev rojen.
Sloveč po čednostih in veliki učenosti
ni bil samo imeniten pridigar, temuč
tudi pokorn kristjan. Veliko taci, ki
so zašli, je pripeljal zopet na pot pra-
vičnosti nazaj in hrepeneč po zveličanju

nevernikov je šel najpervo na Novošpanjsko, potem pa se je pridružil k možem, kateri so šli na filipinske otoke evangelij oznanovat.

2. P. Martin de Aguirre (ali od vnebohoda) duhoven in pridigar in eden izmed poslanstva, 30 let star, je bil rojen v Vergari na Španjskem od žlahtnih staršev. Učil se je modro- in bogoslovstva s čudapolnim uspehom na visoki šoli v Alkali. Še kot mladeneč se je odpovedal bogastva svojih staršev in stopil v red bosih frančiskanov. Po storjeni redovi obljubi je postal duhoven in se je oostro bojeval sam s sabo, ker je svoj život, kakor kol je mogel, šibal. Hrepeneč po smerti mučenca je šel najpervo v Meksiko potem pa v Manilo.

3. P. Franc Blanko, duhoven in pridigar, kakih 30 let star, rojen v Oviedski škofii na Španjskem. Bil je najpervo vzet v red frančiškanov, potem pa je želel priti k bosim frančiškanom.

V obojih kloštrih je zapustil izgled posebnosti. Na Japonskem ni imel druge skerbi kakor za zveličanje duše svojega bližnjega. Razumel je prav dobro japonski jezik.

4. Fr. Filip de las Casas (ali od Jezusa) je imel samo manjši žegne. Bil je 23 let star in iz Meksike. Starši njegovi so bili španjskega rodú. Že v svoji zgodnji mladosti je šel k frančiškankom. Ko je mniško obleko oblekel, še ni dosti previdil, da mu bo v kloštru z zvitim sovražnikom se bojevati. Omgaga tedaj pred njegovimi skušnjavami in iz kloštra pobégne. Ta nestanovitnost je njegove stariše tako zlo žalila, da so ga na filipinske otoke poslali, da bi ga več ne vidili. Dve leti potem je obžaloval svoje djanje in prejel mniško obleko pri frančiškanih kloštra sv. Marije od angeljev v Manili. Ko je eno leto na poskusnji bil in jo je s častjo prestal, je prisegel in spokoril madeže svojega prejšnjega življenja s tako posebno spokornostjo,

da je bil vsem izgled svetosti. Veseli, da se je njih sin tako spreobernal, prosijo njegovi starši vélicega komisarja frančiškanov v Indii, ki je ravno v Meksiki bil, da bi smeli vidíti svojega sina v obleki serafinskega očeta.

Njih prošnja je bila uslišana, pa zavoljo hudega viharja na morju Filip ne pride v Meksiko temuč v Urando v japonskem kraljestvu Tosan. Od ondi gre k Patru Petru Baptistu, misijonskemu predstojniku v Mijaki, kateri ga prav prijazno sprejme in v kloster v Ohosaki pošlje, da bi bil P. Martinu v apostolskih opravkih pomočnik. Od tod je prišel v Mijako, kjer je bil v kloštru sv. Marije k angeljem z družimi tovarši vjét.

5. Fr. Franc od sv. Mihaela, frančiskanski brat, eden izmed poslanstva, 54 let star, se je rodil v Barili, v škofii Palencia ne dalječ od mesta Valadolid na Španjskem. Dal se je naj-

perve preobleči pri frančiškanih svojega kraja, pa malo let pozneje prestopi k bosim frančiškanom. Poslali so ga potem v Novo Španijo in živel je sperva v Meksiki, pride potem v deželo Šišimekancov, med katerimi je mogel veliko zopernost in bridkost prestati. Potem se podá s **P. Petrom Baptistom** na filipinske otoke, kjer je tako pobožno živel, da se je ves svet čudil nad njim. Bog je hotel s posebnimi darovi milosti svetost svojega služabnika poterditi.

6. Fr. Gonsalvus Garzia, brat in eden izmed poslanstva, je bil rojen v Bazainu v izhodni Indii od portugizkih staršev. Petnajst let star se pridruži Jezuitom, ki so šli v Japan, kot tovarš, se nauči deželnega jezika in očetje so ga odločili za učenika novospreobrnjenih. Z Bonci je imel več ko enkrat prepir in več njih se je po njegovi mogočni zgovornosti spreobrnilo in kerstiti dalo. Osem let je bil

v Japanu, potem pa gre v Manilo. Tu je obiskoval večkrat frančiškanski kloster sv. Marije od Porciunkule; stopil je v frančiškanski red in P. Petru Baptistu prisego opravil, kateri ga je izvolil za tolmača in uda japonskega poslanstva.

7. Paul Miki, Jezuit, Japanec, žlahtnega rodú in zlo omikan v posvetnih kakor tudi duhovnih rečéh, bil je v 33. letu starosti. Blizo je že bil, za mašnika posvečen biti in spreobernal je s svojo zgovornostjo kakor tudi z buk-vami, ki jih je spisal, mnogo mnogo svojih rojakov od pomote k resnici ali pa od hudobnega življenja k čednosti; med tem so bili tudi en cesarsk predsednik in pa osem čuvajev der-žavnih jéč v Ohosaki in Mijaku.

8. Janez Soan (ali de Gotto, ker je bil na otoku Gotto rojen), Ja-panec, Jezuit, 19 let star, se je še učil in pripravljaj za misionisko službo,

ker je ljudstvu razkladal perve nauke keršanske vere.

9. Didak ali **Jakob Kisai**, Japanec, Jezuit, 64 let star, je keršanski nauk učil zraven pa še v Kloštru gospodarstvo oskerboval posebno pohlevno in poterpežljivo, in s čednostimi, z katerim ga je vsakdanje premišljevanje terpečega Zveličarja silno unemalo.

10. Paul Suzukvi, Japanec iz Oari, ud tretjega reda sv. Frančiška, je spisal več bukev za poduk novospreobrnjenih, je stregel v bolnišnici in bil tolmač frančiškanom.

11. Gabriel iz Duiska, iz japonskega kraljestva Idsu, brat tretjega reda, učenec frančiškanov, 19 let star.

12. Janez Kvizuja, Japanec iz Mijaka, še ne davno keršen, brat tretjega reda, sosed frančiškanov.

13. Tomaž Danki, iz Mijake, brat tretjega reda, tolmač mnihom.

14. France, mijakanski mestnjan, brat tretjega reda, zdravnik in spisavec pisem za brambo keršanske vére, tolmač mnihom, 64 let star.

15. Tomaž Kosakvi, Japanec, brat tretjega reda, ministrant očetom frančiškanom, 15 let star.

16. Joahim Sakvijor, Japanec iz Ohosake, tretjega reda, streže v bolnišnici in kuhar frančiškanom.

17. Bonaventura, Japanec iz Mijake, tretjega reda, je bil kot otrok sicer keršen, pa je zapadel po zgodnji smerti svojih staršev kmali zopet malikovavstvu. Podučen pa od frančiškanov v dolžnostih, ktere je po kerstu prevzél, se je vernil ves skesán zopet v keršansko vero in ločiti se ni dal več od njé, ker je ostal stanoviten služabnik njeni.

18. Leon Karazuma, Japanec žlahtnega rodú iz Oari, tretjega reda in prvi tolmač frančiškanom.

19. Matija, Japanec iz Mijaka, brat tretjega reda. Ko so bili mučenci zajéti, se je izdal za družega Matija, kateri ravno ni bil priča in je dosegel tako namesti njega krono mučencov.

20. Anton, Japanec iz mesta Nangasaki, brat tretjega reda, fant 13 let star, sin Kitajca in Japanke, učenec in ministrant P. Petra Baptista.

21. Ljudevik Ibarki, Japanec iz Oari, stric zdolej imenovanega Paula, fant 12 let star, še le pred nekimi mésci keršen, brat tretjega reda, učenec in ministrant frančiškanov.

22. Paul Ivnikvi Ibarki, Japanec iz Oari, brat gori pod 18 imenovanega Leona, še ne davno keršen,

brat tretjega reda, sosed in tolmač frančiškanov.

23. Mihael Kozokvi, iz japonskega kraljestva Idsu, tretjega reda, sosed in služabnik mnihov.

24. Peter Sekueiksein, Japaneec, mijaški mestnjjan, brat tretjega reda. Služil je mnihom, ko so bili vjéti, straže pa ga primejo in pridružijo tako mučencom.

Takija
25. Kozmas Rakvisa, Japaneec iz kraljestva Oari, stanujoč v mestu Mijako, sin žlahtnih in bogatih staršev, še le pred kratkim keršen, brat tretjega reda, streže ubogim v bolnišnici mnihov in njih tolmač.

26. France Fabelante, iz Kampiuta, je postal tovarš bratov v terpljenju, ker jim je v jetništvu stregel.

Zadnjič okliče neusmiljeni trinog

Taikosama to-le sodbo zoper mučenike : „Ker je cesar prejšne leta prepovedal vero, katero učé očetje (tako namreč so imenovali Japanci vse misijonarje), nekteri očetov pa, imenovani „poslanci iz Luzona“ (to je, filipinskih otokov), so v cesarskim mestu se naselili in imenovano vero oznanujejo: so oni in vsi Japanci, kateri so to vero za svojo spoznali, s tem k smerti obsojeni. Število njih vseh znese šteriindvajset. Križati jih imate v Nangasaku. Okličite in dajte na znanje, da cesar prihodnje zopet in še bolj oestro to véro prepoveduje. Dajte torej povelje, da se to oestro spolni. Ako bi pa kdo temu povelju nasproti delal, naj se ne pokori samo on, ampak tudi vsa njegova rodovina s smertjo. Tako dano 20. dan enajstega mesca po rajtengi časa, imenovanem „Evioko“.

Dasiravno je v tej smertni obsodbi samo 24 junakov imenovanih, je vendar vseh, kateri so venec mučenstva prejeli,

26, kakor so gori zapisani, ako se prištejeta še dva druga, ktera sta se še le spotoma k njim pridružila in z njimi vred v ječo peljana bila.

Ko je bila obsodba oklicana, so jo nabili na vseh najbolj obiskovanih krajih mesta **Mijako**. Drugi dan peljejo vse mučence z na herbtu zvezanimi rokami, péš v neke ulice gornjega dela mesta **Mijako**, kjer so vsakemu odrezali kosček levega ušesa. Ko je bilo to opravljeno, so se mogli po trije in trije vkupaj na kola vsesti. Tako so jih po deželni šegi po mestu **Mijako** vozili potem pa v njih prejšno ječo peljali.

Tretji dan (bilo je **3. januarja**) so naložili po trinogovem povelju slavno družino na vozove, v **Ohosako** peljali in ondi kakor hudodélce po ulicah na ogled okrog vozili. Iz **Ohosake** jih peljejo v **Sakaj**, kjer so jih ravno tako v zaničevanje in zasramovanje na ogled okrog

vlačili. Potem zapové Taikosama, jih po veliki cesti v mesto Nangasaki pri morju peljati z odpertim pismom, da jih imajo od mesta do mesta vojaki spremljati in jim vsega dati, česar na poti potrebujejo, do Nankoja, kjer jih pričakuje Fazambura, brat vladnega glavarja v Nangasaku, kateri jih bo dalje do Nangasaka spravil. Zapusté tedaj 9. januarja, močno od vojakov obdani, mesto Sakaj. Pred njimi so nesli prepis Taikosamove smertne obsodbe na les pribit. Na tem žalostnem potu se pridružita sv. mučencom dva druga spoznavavca, Peter in Frančišk, ktera sta jim nekoliko jedi in pijače dajala; pa vojaki ju zgrabijo zovoljo tega, in ko povesta da sta kristjana ju peljejo tudi na sodniše.

Poslednji dan mesca januarja pridejo jetniki v Fakata. Med tem pa je Fazambura zvedil, da jetniki kmali pridejo ob enem pa je prejel odperto pismo od cesarja s poveljem, jetnike

brez odloga v Nangasaki poslati. 1. februarja odrinejo iz Fakata in pridejo v Karazu, tri milje od Nankoja, kjer jih je Fazambura s svojimi vojaki čakal. Dalje grejo tedaj po svoji dolgi poti in pridejo skozi kraljestvo Fizensko v Sukusaki, odkodar so šli prihodnje jutro zopet naprej. Dasiravno pa so se bojevavci Kristusovi vsako minuto bolj in bolj bližali britki smerti, so vendar hotli ostanek poti, dasiravno so se vsi mraza tresli, do Sinonka, 8 do 9 milj od Nangasaki, rajši péš hoditi. 4. februarja pridejo jetniki v poldanski vročini v Sinonko. Zvečer pred dnevom, preden so se na svoji poti v Tonkizu na barko podali (7 milj dalječ so imeli namreč po morju se peljati) so zvezali vojaki vsem jetnikom, samo frančiškonom ne, roke na herbtu, okrog vratu pa so jim vervi djali. V kratkem času pridejo v Tonkizu, pa celo noč so mogli strašen mraz terpeti. Fazambura je dal v Nangasaki vsem prenočiše pripraviti, pa iz straha, da bi se velika

množica kristjanov ne spuntala, je premenil svoj namen in ukazal, jih drugo jutro (5. februarja) pred vratmi mesta Nangasaki umoriti. Na poti k sodnišu se je čudno naključilo, da so prišli mlademu Antonu njegovi starši naproti in skušali, ga jokaje in prilizovaje pregovoriti, vero zatajiti. Ali on je ostal terden in reče jim: „Kar mi vi obljubujete, so zgolj minljive reči, kar mi je pa Kristus obljubil, je večno in nebeško.“ Potem dá starišem obleko, v kateri je bil, in reče: „Nate obleko nazaj, ktero ste mi dali“ in tako steče brez obleke h križu, ga objame, večkrat poljubi in zapoje zahvalno pesem. Z njim so bili drugi mučenci na križe privezani, kateri so bili na nekem griču, kakor na kalvarski gori, že pripravljani. Tudi oče Janeza iz Gotto je bil pričujoč, pa vse iz družega namena kakor Antonovi stariši; zakaj pobožen je bil in junaškega duha in zdelo se je, da svojemu otroku zavida smert mučenca. Pred vsemi se je Paul Miki obnésel,

kteri je s svoje svete prižnice na križu začel zbranemu ljudstvu govoriti in pridgati od keršanske vere; srečo si je vošil očitno, da more na križu kakor Gospod Kristus in v ravno taki starosti kakor on svoje življenje končati. Nazadnje so mučence, vsacega z dvema pšicama, odspodej od strani do pléč prederli in tako so izdihnili svoje premagovavne duše v nebesa 5. februarja 1597. Njih trupla so visele dalj časa na križih; vojaki so čuli pri njih.

Bog Vsegamogočni je hotel z marsikterimi znamenji svetost teh mučencov poterčiti.

1. Ob tisti uri, ko so bili mučenci v ječo pahnjeni, se je prikazala zvezda s križu podobnimi žarki. Stegala se je od filipinskih otokov proti Nangasaku, kjer so bili mučenci pozneje križani. Vidila se je vsako noč, dokler niso prišli mučenci na mesto svoje smerti.

2. Ko so mučenci v Mijaku v ječi ležali, se je zemlja skozi tri ure tako močno trésla, da se je več malikovskih tempeljnov poderlo.

3. O tistem času so se oblaki nad mestom Mijako utergali in povodinj napravili, ktera je mnogo ljudi, móž in žená, pokončala.

4. Podoba sv. Frančiška, ki je bila v cerkvi bratov postavljena, je potila kri potem, ko so bili mučenci ujeti.

5. Ko so mučenci na križu viseli in keršansko vero oznanovali, se je približala paganska žena, ktera je bila mutasta in tako nadležna, da je le še smerti čakala. Ko je križ P. Petra Baptista poljubnila, je hipoma spregovorila in serčno prosila keršena biti. Ko jo je Pater, ki je še živel, kerstil, je popolnoma ozdravela. Mučenec namreč jo je mogel kerstiti, ker ni bil, ka-

kor tudi drugi ne na križ pribit, temuč le privezan.

6. Tri dni po smerti **P. Petra Baptista** je teklo še obilno kervi iz njegovega na križu visečiga trupla.

7. Dasiravno so visele trupla mučencov dva mesca še po njih smerti na križu, so ostali njih obrazi vendar, kakor če bi bili živi.

8. Roparski tiči, kateri se na Japanskem Maskangues imenujejo in trupla ob življenje djanih razjedajo in žró, se v začudenje vseh pričujočih trupel mučencov kar dotaknili niso.

9. Tista dva mesca, ko so trupla na križih visele, so vidili večkrat **P. Petra Baptista** s križa zginiti in v cerkvi sv. Lazara pri kloštru v Nangasaki sv. mašo opravljati, pri kateri mu je mladi mučenec Anton v beli srajci stregel. S prisego poterjene pisane be-

sede dveh prič, Janeza Rodrikueza Kuriela in Janeza Kerstnika de Aguirre se še hranijo, da sta se z lastnimi očmi tega prepričala. Janez de Aguirre pravi, da je vidil P. Petra Baptista v klošterski cerkvi v Nangasaki maševati in prestrašen od tega, kar je vidil, je šel na mesto, kjer so mučenci na križu viseli; tu je vidil, da je križ P. Petra Baptista prazen in ko je stražo vprašal, kje da je truplo P. Petra, se mu je odgovorilo, da se prav dostikrat zgodi, da je križ prazen, čez nekaj časa pa se zopet vidi truplo P. Petra Baptista na njem viseti. Priča je hitel tedaj zopet nazaj, kjer je vidil Patra sv. mašo darovati, pa nikjer ga ni mogel več najti, verne se torej zopet h križem in najde mučenca na svojem križu viseti. Da so ravno to od paganskih vojakov slišali, so povedali pred sodno gosposko: Peter Mentoja, gori imenovani Janez Rodrikuez Kuriel in mnogi drugi.

Kratko po smerti sv. mučencov so poslali provincijalu frančiškanov na filipinskih otokih od cesarja Taikosama podpisano smertno obsodbo, ravno tako pismo jezuita Petra Martineza, škofa japonskega, kateri je bil pri njih smerti pričujoč. O tem je pisal véliki škof Manilski natanko v Rim in to pismo je veljalo kot od škofa storjen uvod za priprave za prištetje mučencov med zveličane. Apostolski sedež v Rimu je razpisal tedaj zdajci pooblastivne pisma, da bi tudi on to obravnavo začel, in razpisal jih je sicer škofu Tlaskalskemu, da bi se v Novi Španiji in v mestu Opidang, potem za vikarje dominikanov in jezuitov in za prisednike pervega, da bi se v Japanu, potem velikemu škofu Manilskemu in dvema višjima duhovnoma ondašnje škofijske cerkve, da bi se na filipinskih otokih, zadnjič vélikemu škofu Goaskemu in škofu Makaoskemu z dvema višjima duhovnoma, da bi se v izhodni Indii ta reč preiskovala.

S temi pooblastivnimi pismi je bilo vsakemu teh sodnikov naročeno, vse pisma v Rim poslati, ktere to reč za-
devajo.

Ti pooblastenci rimskega papeža so berž ko je bilo mogoče tega opravka se lotili in pridjali pričevavne pisma, med kterimi ste bile zopet od Taikosama podpisana smertna obsodba od besede do besede v latinski jezik pre-
stavljená, in ravno tako pismo jezuita Petra Martineza, škofa japonskega.

Vse te pisma so šle v Rim, da bi jih sveti prestol presodil. Papež Paul V. je izročil to opravilo po tadANJI šegi trem svetovavcom najvišje duhovne sodnije v Rimu: Janezu Kerstn. Coccini, Alfonzu Manzonadi in Filipu Pirovani. Ti so presojevali z vso pridnostjo dosedanje obravnave in našli, da se ne pogreša kar nič več za veljavnost in poterjenje. Ker so pa prav mislili, da se vsaka taka obravnava ravná po

polnoveljavnih spričbah, ako hoče obveljati, so se prizadevali pred vsem dokazati, da so priče brez graje in popolnoma zaupljive. Ko so to zadevo rešili, so izrekli v sklepu s popolnim prepričanjem, da so priče take, da nihče ne more nič zoper nje in da so v vseh rečeh verjetne. To je bila podstava cele obravnave. Ko je bilo to do gotovosti dognano, je začela sodnija kar mučeništvo preiskovati in kaj mu je bilo priložnost. Pred vsem se je dalo previditi, da je več prič, kakor jih postave tirjajo. Naštétih je namreč 19 prič, ktere vse iz svoje lastne vednosti izrečejo, da so ti služabniki božji veselo in radostno prestali mučeništvo za katoljško vero, za njeno zpoznavanje in oznanovanje. Pride pa še več družih, kteri taisto pričajo in terdijo po tem, kar so šlišali in kar je sploh od tega znano. In ker pa ne postane zavoljo tega mučenec, kar kdo preterpi, temuč zavoljo tega, zavoljo česar kdo terpi, so sodniki popolnoma jasno dokazali mučeništvo kot

pravo in resnično, ne samo iz junaškega obnašanja, stanovitnega do smerti, temuč tudi iz duha in sklepa trinoga Taikosama. Zavaljo tega so od cesarja storjeno in zgorej povedano obsodbo hotli predložiti, iz ktere se jasno in natanko posname, da je bilo sovražtvo do keršanske vere samo uzrok, da se je Taikosama tako razserdil in da je neplašljivim tem spoznavavcom katolske vére tako neusmiljeno smert nakloniti ukazal. Ni imel tedaj nič družega, zlasti pa nič političnega pregrešenja mučencom očitati, ampak samo sovražtvo do keršanske vere je spodžgalo trinoga tako zlo, da so mogli tako nečloveško na križih umreti. Potem so pomislili sodniki, da so gori naštete mnoge čudeže pripovedovale terdne priče, in da so bili ti čudeži posebno pripravni, mučenstvu pečat višega poterjenja pritisniti. Nazadnje so sklenili svoje natančno sporočilo o celi obravnavi z izrečenjem: Ta reč je taka, da se morejo po šegi rimske cerkve in po cerkvenih postavah, ako

je svetemu Očetu (Urbanu VIII.) tako prav, ti služabniki Božji posvečiti in v spisek svetnikov po navadnem cerkvenem obredu vzeti. — Ko je bila ta preiskava srečno dokončana, je šla ta reč po stari šegi k zboru kardinalov, ki je za red cerkvenih ceremonij postavljen; ta zbor je vse natanko prevdaril in od sebe dal: Dostojno je dokazano mučenstvo in tudi čudeži so prepričavno dokazani in kaderkolj se morejo ti mučenci kot Svetniki razglasiti.

Ko je tedaj general frančiškanov papeža Urbana VIII serčno prosil, mu privoliti, da sme cerkvene dnevne čase in sv. maše v spomin téh mučencov obhajati, dokler niso med Svetnike postavljeni, je odgovoril papež na mnenje kardinalov s apostolskim pismom od 24. septembra 1627, da privoli po postavi, da ves frančiškanski red, potem tudi v Manilskem škofijstvu, v katerem so mučenci za keršansko vero posebno veliko storili, na njih smertni dan t. j.

5. februarja cerkvene dnevne čase in sv. mašo obhajati smejo, kakor je v praznikih več mučencov navadno.

Pri tem je ta obravnava obstala. Pozneje ni prišla več pred kak konzistorij, da bi papež svoje končno mnenje izrekel. Sodnemu obravnavanju, ktero je bilo tako čudovito srečno dostihmal nadaljevano, je manjkalo sklepne in poglavitne obravnave, ktere je bilo treba za dokončanje te zadeve, da bi se mučenci končno kot Svetniki razglasili.

Tako je počivala ta reč skoraj tri sto let in nihče ni govoril od nje. Pa Bog Vsegamogočni, kterega sklepi so nezapopadljivi in kterega pota so skrivne, je storil, da so se zadeve zastran posvečenja japonskih mučencov, ktere so bile pred že skorej dokončane, ravno v naših žalostnih časih dognale, v kterih je, kakor se vidi, še celó v omikanih laških deželah setev hudobij

zoper keršansko vero s silo dozorela. V njih se postavi nov in očiten izgled vérnim v natančno premišljevanje pred oči, kako naj si na vso moč prizadevajo, te bojevavce božje posnemati in kakor oni, ne po zvijačah ne s strahom pred terpljenjem se premakniti dati, od svoje vere tudi najmanjši trohico odstopiti. Božjo previdnost voljno spolnovaje je hotel tedaj naš presveti Oče, papež Pii IX., da se posvečenje mučencov po stari napravi dokonča. Sprejel je tedaj prošnjo generala frančiškanov in ko je zaslišal od prelata, kateremu je bila ta zadeva naročena, da je resnica skozi in skozi dokazana, je sklical namesti konzistorja v Vatikanu pa 3. septem. lanskega leta zbor kardinalov od skupščine za cerkvene ceremonije, v katerem je kardinal Konstantin Patrici, predstojnik té skupščine in ob enem poročnik v tej reči vprašal: Ali se morejo z gotovostjo slovesnega posvečenja 23 mučencov iz franciskanskega reda lotiti? Vsi kardinali so odgovorili, da. — Sveti Oče

so se tedaj, ko so sv. Duha goreče za razsvitljenje prosili, **17. septembra 1861**, v praznik sv. Frančiška Asisijana, v cerkev sv. Marije in Ara Coeli podali, sklicali prelatov, kolikor jih je bilo treba, in izrekli: „da se morejo z gotovostjo posvečenja **23** japonskih mučencov lotiti.“

Ko pa tudi general Jezuitov, **P. Peter Bekers** svetemu Očetu prošnjo podá, ravno to izrečenje tudi za tri mučence iz reda jezuitov dati, je zbral papež potem, ko je kakor pred si dokaze resnice predložiti dal, ravno tisto skupščino k seji v Vatikanu **6. marca 1862**, v kateri je kardinal **Nikolaj Clarelli Peracciani** kot poročnik vprašal: „Ali se morejo z gotovostjo slovesnega posvečenja **3** mučencov iz družbe Jezusove lotiti? Vsi kardinali so odgovorili, da. Nazadnje je odločil sv. Oče potem, ko je še bolj goreče Boga za razsvitljenje in pomoč prosil, v naznanjenje svojega sklepa dan **Marijnega oznanjenja**,

ktereга je prečista Devica za vredno
 spoznana bila, v svojem prečistem telesu
 besedo večnega Očeta spočeti. Potem
 ko je bil tedaj 25. marca imenovanega
 leta v cerkvi sv. Marie supra Minervam,
 obdan od zbranih kardiňalov, pri veliki
 maši, je izrekel papež v zakerstii té
 cerkve: **Z** gotovostjo se morejo lotiti
 posvečenja **3** japonskih mučencov iz
 družbe Jezusove.

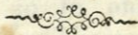

II.

Življenje in djanja

P. Mihaela,

mniha iz reda bosih trinitarcev.

40

ktorega je pralica Devica za
spasenje bna, svojimi pricistom
heand ucnega Oca spocti. P
ko je bil sedaj 25. marca memo
lca v cerkvi sv. Marie sapa. Mi
odno od zbranih kraljevo. P
muji, je kralj 4. kakor je
ceki. 27. goroje se marja
Zivljenje in djela

P. Mikola

inila iz reda post. trinitaroy.

Rajnski Mihael, imenovan „od Svetnikov“, je bil sin pobožnih staršev dobrega stanú. Njegovemu očetu je bilo ime Henrik Argemir, materi pa Margareta Monserada. Rojen je bil leta 1591, v dan arhangelja Mihaela, v mestu Viš v Španjskem kraljestvu. Ko je milost sv. Duha pri sv. kerstu enkrat prejél, jo je ohranil in množil do poslednjega zdihljeja.

Ker ga je Bog, kakor sv. pismo pravi (psalm 20, 4), s svojimi sladkimi blagoslovi obdaril, se je že kot majhen otrok popolnoma pobožnosti udal in zlasti sv. Devico in Mater Božjo je tako močno častil, da je angeljsko čišenje že molil, ko so njegove usta še komaj

jecljati mogle; njene kapele je zalšal z svečavo in cveticami in s bolj visocega kraja, kakor s prižnice, je spodbadal tudi druge otroke, ravno tako pobožno sveti Devici služiti. Na toliko stopnjo pobožnosti je celó prišel, da je, komaj pet let star, prečisti Devici obljubil, večno čist kakor lilija ostati, in to obljubo je tako na tanko spolnoval, da se pozneje nobeden, tudi norčevaje ne, ni smel podstopiti, od kake posvetne zveze z njim govoriti.

Zgodaj že je prišel v šolo, kjer se je neizrečeno pridno učil. Sumljivih tovaršij se je ogibal in vedno je le življenje svetnikov prebiral, posebno taci, kateri so v samoti živeli. Kakor pridna bučelica je nosil cvetni prah čednosti skupej in bolj in bolj ga je mikalo, v njih stopinje stopiti. Tako se je zgodilo, da je unet od želje, življenje starih pušavnikov posnemati, z dvema šolskima tovaršema skrivaj mesto zapustil in visoko goro poiskal,

kjer se je v špiljo ali berlog skril, v katerem je neki sv. Žiga, kralj Burgundski, kot pušavnik živel. Ker so ga skerbno iskali, ga najde nazadnje njegov oče na kolénih klečečega in vsega objokanega; ko ga oče vprašajo, zakaj se joka, odgovori, da premišljuje bridko terpljenje Kristusovo. Vernivši se v očetvo hišo nazaj, je zgubil sicer upanje do pušavniškega življenja, pa sklenil je, v ozidju svoje hiše kot mnih živéti. Zavaljo tega se je začel močno sam s sabo bojevati. Dilje so mu bile postelja, kamen blazina; z bičem, pasom pokore in s postom je terl svoj slab život. Pripoveduje se, da je takrat, kot otrok še, od ljubezni do terpljenja gnan se med ternje vergel in dalj časa s celim svojim životom se valjal, v čudenje in strah svojih pričujočih tovaršev, kateri so tudi pozneje drugim pričam pripovedovali, kako čudapolno so potolaženi bili, ko so ga brez vse poškodbe in še od najmanjšega ternca ne opraskanega zopet vstati vi-

dili, kakor če bi se ne bilo upalo ternje se njegovega prečistega života dotakniti. Nedolžni fantič je rekel, da je to storil „iz ljubezni do Boga in v posnemanje sv. očeta Franciška“.

Bog, katerega dobrotljivost je tako obilna, tega prostovoljnega in ojšrega pokorjenja svojega služabnika ni pustil brez plačila. Kar se namreč v življenju svetega Alojzija Goncaškega bere, je hotel Bog na Mihaelu ponoviti, ker je tudi ta večkrat zapeljive skušnjave mesa občutil, pa nikolj ni kaka menj spodobna ali menj poštena misel njegove duše navdala.

Ko je bil Mihael osem let star, mu umerjó oče in mati in pride jerobom v oblast, na katerih povelje se je mogel šoli odpovedati in kupčijstva učiti. Zakaj njegovi skerbniki so mislili, tako njegovo premoženje po očetu zboljšati, da si je njih mladi skerbljenec svoj živež sam služil. Med tem pa Mihael

ni nehal, v pokori in pobožnosti vaditi se in je bil izgled, nad katerim se je bilo čuditi. **K** presveti Devici, katero si je posebno za namestnico svojih staršev zvolil, je z gorečim sercom molil, da bi mu pot do popolnega življenja kazala. Njegova želja ni bila prazna. Ko enega dne bolj goreče ko kadaj moli, se mu prikažejo naenkrat njegov rajniki oče in iz te prikazni je spoznal, da ga Božja volja k mniškemu življenju v kloster kliče. Zavoljo tega vzame od žlahte, prijatlov in domačije slovo in se napravi peš na dolgo in težavno pot v Barcelono. Ko v to mesto pride, stopi v red obutih mnihov „sv. Trojice za odkupovanje ujétih“ in ko je bil šestnajst let star, je storil klostersko obljubo. Ko je pa zvedil, da je pater „Janez Kerstnik od čistega spočetja“, kateri je bil pozneje med zveličane postavljen, stare bolj ojstre pravila ali regeljce reda ponovil, gre s privoljenjem višjih svojih v Pampelono, prejme ondi obleko tega bolj ojstrega reda iz

rok začetnika tega reda samega, opravi v občudovanje vseh novicij in stori potem v tem redu novo obljubo. Težko se dá povedati in misliti, kako je Michael v tem novem duhovnem življenju v čednosti rasel in kakšne izgleda popolne svetosti je drugim zapustil, po kateri je od začetka svojega življenja brez prenehanja z vso močjo hrepenel.

Med tem se je po povelju svojih višjih modrijanstva in svetega pisma najperve na visoki šoli v Baezi učil, potem pa v Salamanki. Ker je bil silno bistrega uma in pri neprenehnem premišljevanju nebeških reči od nebeške luči razsvitljen, si je pridobil v teh šolah toliko modrosti, da so ga več ko enkrat njegovi učenci sami v globokih in težkih vprašanjih za svet prašali. Kot duhoven se je zedinil v ljubezni popolnoma z Bogom in skerbel je z vso močjo za blagor in srečo duš svojega bližnjega; to ste dve reči, na ktere se popolna svetost in pa zapopadek vse čednosti opira.

In res! kar zadeva ljubezen do **Bo-**ga, je bilo njegovo serce od takega ognja božje ljubezni uneto, da je bil dostikrat v čudnem zamaknjenju z zemlje odmaknjen. Tako, postavim, se je, ko je enega dne na visoki šoli v Salamanki patra Antolineza, zlo učenega moža iz reda Avguštinov, o učlovečenju besede božje slišal učiti, v premišljevanju te skrivnosti kar s celim životom vzdignil in je v začudenje vseh tako dolgo mirno v zraku visel, dokler ni učenik sklenil svojega uka. Drug pot, ko je ne dalječ od kloštra s svojimi tovarši od dobrote Božje govoril, se je kar na enkrat vzdignil in neslo ga je čez kloštersko zidovje in z žitom obsejano polje tako dalječ, da je prišel do praga cerkve, kjer je zopet na zemljo stopil in šel presveto Rešnjo Telo častit.

Ko so dalje Salamančani predpustni čas v nečimernem veselju se radovali, je napravil služabnik Božji s svojimi klošterskimi brati procesijo

skozi mesto in pride nazadnje do kraja, kjer se je najbolj divji hrup razlegal. Klošterski višji stopi tu na nekoliko višji kraj in s križem v roki si prizadeva, ljudstvo k pokori opominjati. Ko bi trenil se zamakne Mihael v duhu, se vzdigne od zemlje, objame križ Gospodov in ostane tako celo pridigo v silno zavzetje množice. Zlasti med sv. mašo in po povzdigovanju keliha se je zamaknil in vidili so ga z raztegnjenimi rokami proti nebu se vzdigovati, tako vsega ločenega od posvetnosti, da je enega dné svečo na altarju, ktere luč je njegovo desno roko ožgala, še le opazil, ko ga je vpitje pričujočih iz zamaknjenja zbudilo.

Vrednost te velike ljubezni do Boga je pa Mihaelova skerbnost za blagor bližnjega še bolj povékšala. Noč in dan se je trudil, jim v revšini pomagati. Tolažil je žalostne, ženske, ktere so zašle s poti čednosti, je pripeljal zopet na pot zveličanja, skerbel

je za bolnike tako, da je dostikrat njih terpljenje sam prevzel; najbolj delaven je pa bil v odkupovanju sužnih, kar je poglobitni namen njegovega reda, — z eno besedo, bil je vsem vse, da bi bil vse Kristusu pridobil.

Tej svitlo goreči ljubezni do Boga in do bližnjega pa so stale tudi vse druge čednosti v lepi zvezi kot pomočnice na strani. V svojih dostikratnih viših razsvetljenjih ni samo v skrivnosti Božje terdno veroval, temuč spoznaval jih je tudi jasno, kolikor je popotniku v življenju na zemlji mogoče. To so ga enkrat vprašali, kaj zvé, kadar je zamaknjen? Odgovoril je: „Uterjenega se čutim v resnici božjih skrivnost“. V čednosti upanja je postal tako popolnoma, da se je zdelo, kakor da že naprej uživa veselje zveličanih.

To krasno poslopje popolnosti je pa na globoki in terdni podlagi ponižnosti zrastlo. Mihael je imel vsacega

človeka za bolj čislavnega kakor sam sebe in prizadeval si je, Božjo milost, katero je prejemal, po moči skrivati. Le moč pokoršine mu je dala, da je večkrat gospodarstvo čez svoje klošterske brate prevzel. Tako tesno ubožnost si je prilastil, da več let ni imel ne celice ne blazine, na katero bi bil svojo glavo položil. S pohlevnostjo Kristusovo obdarovan je bil do vseh ves poterpežljiv in usmiljen. Vsem, kateri so ga zaničevali ali osramotili, je povračal vse hudo z dobrim. V nesreči je bil kakor skala stanoviten; to stanovitnost je pokazal v neki priložnosti, ko ga je nevošljivost nekterih njegovih tovaršev počernila in po nedolžnem v ječo pahnila. Drugim moder vodnik, je bil ojster sodnik samega sebe; vsem drugim pa je bil najboljši oče.

Tako čudopolno popolnomost življenja je hotel usmiljeni Bog z neizštétimi darovi svoje neskončne milosti še obdariti. Navdan od preroškega duha

je prerokoval Mihael mnoge reči, ktere so se še le v poznih časih ali pa v dalnih krajih zgodile. Tudi bolnikom je sprosil s svojo molitvijo zdravje, setve obvaroval pozrešnih rojev kobilic. Zoper hude duhove je imel strašno oblast. Cela božja dobrota pa se je skazala v nenavadnem čudežu, da se je Jezus sam ponižal, z Mihaelom po nezapopadljivi skrivnosti svoje serce zamenjati. Ker je pa taka gorečnost božje ljubezni človeško moč presegala, je omagal Mihael bolj v tem ognju, kaker pa zavoljo kake bolezni. Na smertno posteljo se je vlegel in s svetimi sakramenti previden je izdihnil svojo dušo osmi dan svoje bolezni v nebesa 10. dan aprila 1625 v kloštru v Valodolidu, kterega je sam s čudno pomočjo božjo sozidal, ves vreden, da mu veljajo besede Gospodove: „V kratkem času je spolnil veliko let“ (Modr. 4. 13.) Komej čez 32 let star je umerl iz ljubezni do Boga.

Ko se je v mestu razglasila smert blazega Mihaela, je vrela brezštevilna množica ljudstva ga gledat. Od vseh strani se je slišalo govorjenje od njegove svetosti; spominjali so na njegove čudovite zamákbe; štéli so čudeže, ktere je delal. Tako se je zgodilo, da k njegovemu pogrebu niso prišli samo mestnjani vsacega stanú, ampak tudi gospôda žlahtnega stanú in kraljevi služabniki, kakor je bilo sicer samo pri kraljevem pogrébu navada.

Kmalo po njegovi smerti je dal véliki škof Valodolidski po svoji višji oblasti djanja in življenje rajncega Mihaela popisati, ktere pisma so v Rimu dobile poterjenje od skupščine kardinalov, postavljene za cerkvene ceremonije (ta skupščina ima namreč tudi obravnavanje zastran tega, ali se ima kdo zveličanim prišteti). Nato je papež Urban VIII. 6. februarja 1627 posebno komisijo postavil, da preskerbi, kar je treba, kadar se ima kdo zveličanim

prišteti. Povelja, katerih je bilo treba, so bile dane za sodno preiskovanje in sicer v imenu apostolskega sédeža v mestih Valodolid, Viš, Baeza in Madrid. Ta preiskava je bila leta 1629 dokončana in pisma so v Rim poslali. Ker je bilo ravno takrat razglašeno, kar je papež Urban VIII. ukazal, namreč da se mora še le čez petdesét let po smerti kaj početi v rečéh, ktere zadevajo posvečenje kakega služabnika božjega, so mogle zadéve, ktere so se tako srečno začele, za nekaj časa obležati, in govorilo se o tej reči tudi nič več ni do leta 1680.

Zdaj še le je na sporočilo kardinala Nortfolcia skupščina za cerkvene ceremonije sklenila, da naj se ta reč zopet v pretres vzame in po danih postavah dalje doganja. Ko so bile sodne obravnave dokončane, je razpisala imenovana skupščina 5. februarja 1684, da je obravnavanje veljavno. Preden so potem čednosti rajncega posebno

presojevali, so pregledali natanko njegove pisma, samo enega ne „o dušnem miru“, kterega niso mogli najti. (Kadar gre za to, koga med zveličane in svetnike postaviti, je vselej več zborov, da sklenejo v tej reči, in sicer je prvi manjši zbor, v katerem se v hiši kardinala predsednika samo svetovavci skupščine zberó; potem drugi manjši zbor v papeževem poslopju, v katerim poslušajo kardinali sporočilo in mnjenje svetovavcov, nazadnje pa je skupni zbor v apostolskem poslopju, v kterega pokliče papež kardinale in svetovavce skup, da storijo sklep.) **21.** dan julija **1733** je imela komisija prvi manjši zbor pri svojem sporočniku, kardinalu Zondadari. Da bi se ugovori podani zoper izrečenje, da naj se med zveličane postavi, ložej overgli, sta bila še dva manjša zbora, **27.** septembra **1735** in **13.** maja **1738.** Potem še le je bil glavni zbor pred papežem Benediktom **XIV.**, v katerim je bilo vprašanje dano: „Ali je imel častitljivi Mihael res toliko

keršanskih čednosti?“ Na to je izgovoril papež 10. aprila 1742, kakor na smertni dan tega služabnika božjega, po sveti maši v cerkvi sv. Karola „k štirim vodnjakom“ imenovani svoj sklep, rekoč: „gotovo je, da je imel Mihael božje in človeške poglavitne čednosti z vsemi drugimi čednostmi, ktere iz njih izvirajo.“

Zopet čez dolgo potem, v letu 1776 namreč, je zagovornik, kteremu je bilo naročeno, naganjati, da se izreče, da je Mihael zveličan, iz pisem dva čudeža izbral, da bi ju skupščina za cerkvene ceremonije presojevala.

23. Julija 1776 je bil prvi zbor pri kardinalu, Boschius z imenom, drugi pa 13. januarja 1778 v Vatikanu. Nazadnje je bil čez šest mescov, namreč 28. julija, priča papeža Pija VI. glavni zbor. Potem ko je papež goreče molil k Očetu vse svetlobe, je izrekel 29. septembra v praznik sv. arhangelja

Mihaela, ki je bil rojstni dan služabnika Božjega, zopet v cerkvi sv. Karola: Dokazano in poterjeno je po trikratnem presojevanju prvo čudo: da je Maria Egidia Gill, ki je imela persnega raka, naenkrat in popolnoma ozdravela, kakor tudi drugo čudo: da je bil Alfons Grasal, kateremu se je plečna kost zlomila, naenkrat in popolnoma ozdravljen.

Zadnjič je bil 24. novembra tistega leta sopet glavni zbor Kardinalov sklican in pretresovali so v njem vprašanje: „Ali morejo z gotovostjo tega služabnika Božjega zveličanim prištéti?“ Ko so vsi kardinali in svetovavci rekli, da morejo to storiti, je razglasil papež Pij VI. 8. decembra, v praznik prečistega spočetja, drugi svoj sklep; „da se more namreč ta služabnik Božji z vso gotovostjo zveličanim prištéti.“

To se je zgodilo potem po papeževem ukazu z največjo slovesnostjo v cerkvi vaticanski 2. maja 1799.

Ko je bila čast altarja blagemu Mihaelu pripoznana, je začel z novimi čudeži slověti, tako da je mogel vsak dobro spoznati, da je on tisti, ktereга je hotel Gospod, kralj vseh kraljev, tako poslaviti in pa tudi večjega češenja vrednega storiti. Zavoljo tega je bilo novo sodno obravnanje napeljano, in sicer zavoljo dveh čudežev, ktera sta se po njem zgodila že potem, ko je bilo dopuščeno, ga kot zveličanega častiti. Ta čudeža sta bila:

Pervo čudo se je zgodilo perve dni mesca maja 1780, ko so v mestu Granada na Španjskem v cěrkvi bosih mnihov reda sv. Trojice njegovemu zveličanju v čast cěrkvéne molitve obhajali. Frančiška Navarete-i-Sanz, 64 let stara, je imela že deset let raka pod jezikom, tako, da že jedi več ni mogla uživati, ker so bile vse usta razjedene. Ko ji zdravniki več ne morejo pomagati, prosi zveličanega Mihaela pomeči in ko je devet dni

njemu v čast molila, se je odločila rakova otekljina brez rabe zdravniškega orodja tako čisto iz njenih ust, da se sledú ni bilo v ustih več viditi.

Drugo, še bolj veliko čudo, se je zgodilo na prošnjo ranjcega Mihaela v letu 1830.

Janez Kerstnik od sv. Trojice, brat reda bosih mnihov sv. Trojice, 24 let star, je bil od klošterskega višjega v Rimu odločen, vsakdanjo milošino poberati. Veliki trud in nezdravo podnebje mu naklonita hudo vročnico, ktera ga je vedno nadlegovala in zdravnike prepričala, da ima brat pljučno jetko. 5. marca 1830 je bila bolezen tako huda, da so vsi mislili, da bo po njem. Obhajali so ga tadaj in djali v sv. olje in mislili so, da se mu smertna ura bliža. Ravno tisti dan popoldne ob dvéh je čutil naenkrat neki notranji spomin, blazega Mihaela pomoči prositi. Koj prime njegovo podobo, jo pritisne

na bolne persi in obljubi, da bo, ako smerti odide, povsod milošino naberal za stroške njegovega posvečenja. In čudno! še začete molitve ne zmoli, in bil je že zdrav in terden. Bodlo ga ni več, težko sopenje je minulo. Koj skoči iz postelje, vzame svojo obleko, teče v cerkev, pade na kolena pred altarjem blazega Mihaela in potoke solz prelivaje se zahvali svojemu dobrotniku iz celega serca. Tako so ga našli klošterski bratje, ko so po dokončanih večernicah s kora prišli; mislili so, da vidijo človeka, kateri je od smerti ustal. Klošterski višji ukaže zdaj ozdravljenemu, da se čudo še bolj očitno pokaže, v apoteko poleg cerkve Matere Božje na uni strani angeljskega mosta, dalječ od kloštra iti in se tam zdravniku pokazati. Ko ta brata Janeza Kerstnika zagleda in vidi, da je jetka popolnoma zginila in da se je rudeča barva in moč života mu zopet vernila, se je zlo zlo ustrašil in rekel glasno in očitno, da se je moglo to samo po

čudežu nebeškem zgoditi. Od tod je šel ozdravljeni v vatikansko cerkev in vernivši se v svoj klošter je rekel svojemu višjemu po vertu se sprehajaje, da se čuti tako močnega života, da si upa še dolgo pot narediti. In res živi ta klošterski brat še zdaj, čez 32 let, in je vedno terden in zdrav.

Ko je bila po apostoljskih postavah kakor sicer preiskava trikrat opravljena in so bile te čudapolne ozdravljenja v skupščini za cerkvene ceremonije natanko presojevane, posebno pa v velikim zboru, kterega je papež Gregor XVI. v Vatikanu 27. maja 1841 sklical, je rekel ta papež 22. avgusta: „oba povedana čudeža, ktera sta se zgodila po Bogu na prošnjo blazega Mihaela, je misliti, da sta po trikratnem preiskovanju dokazana.“

Ostalo ni nič družega več, kakor blazega Mihaela povzdigniti na najvišjo stopnjo slave, ktere morejo prebivavci

nebes deležni biti. To je Božja večna modrost našemu presvetemu Očetu, papežu Piju IX. prideržala. Ko je imel namreč glavni zbor skupščine za cerkvene ceremonije pred svetim Očetom v Vatikanu 3. septembra 1861 svojo sejo in je kardinal Ljudevik Altieri, škof Albanski, kot sporočnik vprašanje zastavil: Ali se more potem, ker sta čudeža po zveličanju kot resnična spoznana, blaženi Mihael slovesno svetnikom prišteti, so odgovorili vsi pričujoči, da se more.

Ko so nazadnje sveti Oče Božjo modrost goreče za pomoč prosili, so 17. septembra tistega leta, v praznik sv. Frančiška v zakristii sv. Marije in Ara Coeli slovesno rekli: Z gotovostjo se more blaženi Mihael med svetnike postaviti, in ukazali so, navadno s svinčenim pečatom previdjeno pismo napraviti zavoljo posvečenja, ktero se bo o svojem času v patriarhalni cerkvi vatikanski zgodilo.

Natisnila Rozalija Eger.

XXVII